

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec

Analýza a prognóza o vývoji trhu práce v územnom obvode úradu práce, sociálnych vecí a rodiny podľa § 13 ods. 1 písm. y) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1. Analýza trhu práce (ďalej len „TP“) v územnom obvode Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „úrad“) v roku 2022

Do územného obvodu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „úrad“) patria okresy Lučenec a Poltár. K 31.12.2022 predstavovala miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Lučenec 10,55 % a v okrese Poltár 11,86 %. Podľa miery evidovanej nezamestnanosti bol v rámci Slovenska okres Lučenec na 15. a okres Poltár na 11. mieste. V porovnateľnom období v r. 2021 bola miera evidovanej nezamestnanosti vyššia v oboch okresoch (okr. Lučenec – 11,00 %, okr. Poltár – 12,29 %). K miernemu zlepšeniu situácie na trhu práce prispela postupne sa zlepšujúca situácia súvisiaca s koronavírusom a postupné uvoľňovanie s tým súvisiacich opatrení, pričom sa mnohým nezamestnaným zvyšovali šance nájsť si zamestnanie.

Napriek postupne sa zlepšujúcej situácii na trhu práce regionálny trh práce dlhodobo charakterizuje pretrvávajúca vysoká nezamestnanosť mladých ľudí do 29 rokov veku a nezamestnaných nad 50 rokov veku. K 31.12.2022 bolo v evidencii úradu celkom 5 182 uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“), z toho 1 051 osôb vo veku do 29 rokov (20,28 % z celkového počtu UoZ). V skupine mladých nezamestnaných bolo 568 UoZ do 25 rokov veku. Skupinu UoZ vo veku 50 a viac rokov tvorilo 1 625 osôb (31,36 %). Ďalším z dlhodobých problémov regionálneho trhu práce je vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných s nízkym, resp. žiadnym vzdelaním. K 31.12.2022 viedol úrad v evidencii 2 531 dlhodobo nezamestnaných - 48,84 %. Počet UoZ s neukončeným základným a základným vzdelaním bol 2 214, čo predstavuje 40,14 % z celkového počtu registrovaných UoZ. K postupnému miernemu zlepšovaniu situácie prispievala realizácia nástrojov AOTP podporujúcich zvyšovanie zamestnanosti, ako aj aktivít zameraných na zvyšovanie zamestnateľnosti UoZ, osobitne znevýhodnených skupín nezamestnaných, ktorých realizácia bola v predchádzajúcom období v dôsledku trvania mimoriadnej situácie, núdzového, resp. výnimočného stavu v súvislosti s ochorením COVID – 19, prerušená, alebo sa realizovali len v obmedzenej miere.

Stručná analýza využívania AOTP v roku 2022

Projekty a programy § 54 (všetky aktivity spolu) + vybrané §§	Počet zaradených UoZ/osôb/zamestnancov v roku 2022
NP Aktivácia ZUOZ	53
NP Cesta na trh práce 3	274
NP Chyť sa svojej šance	195
NP Podpora zamestnanosti	145
NP Individualizované poradenstvo pre ZUoZ	290
NP Nestrať prácu - vzdelávaj sa	168
NP Prax pre mladých	21
NP Podpora integračných podnikov	13
NP Zosúladenie rodinného a pracovného života	1
NP Vzdelávanie UoZ- 2	134
NP Pomáhame odídencom	98
NP Pomáhame odídencom - poradenstvo	243
§ 32	16
§ 53	252
§ 53a)	1
§ 53c)	2
§ 59	20
§ 60	88
SPOLU	2 014

2. Prognóza vývoja TP - určenie a kvantifikácia hlavných cieľov úradu pre rok 2023

➤ **Miera evidovanej nezamestnanosti (MEN)**

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (k 31.12.2022): 43 034

Stav UoZ k 31.12.2022: 5 182

MN vypočítaná z celkového počtu UoZ: 12,04 %

Disponibilný počet uchádzačov o zamestnanie k 31.12.2022: 4 668

MEN k 31.12.2022: 10,85 %

Plán ku koncu roka 2023

Obyvateľstvo v produktívnom veku (k 31.3.2023) **60 654**

Plánovaný **celkový počet UoZ v produktívnom veku** k 31.12.2023: **5 000**

Plánovaný PU vypočítaný z celkového počtu UoZ v PV k 31.12.2023: 8,24 %

Plánovaný **disponibilný počet UoZ v produktívnom veku** k 31.12.2023: **4 200**

Plánovaná PDU k 31.12.2023: 6,92 %

➤ **Dlhodobó nezamestnaní UoZ (DN UoZ)**

Počet DN UoZ k 31.12.2022: 2 531

Podiel DN UoZ na všetkých UoZ: 48,84 %

Plánovaný počet DN UoZ k 31.12.2023: **2 500**

➤ Mladí do 29 rokov veku

Počet mladých do 29 rokov k 31.12.2022: 1 051

Podiel mladých do 29 rokov na všetkých UoZ: 20,28 %

Plánovaný počet mladých do 29 rokov k 31.12.2023: **1 000**

3. Investori v regióne a hromadné prepúšťanie

3.1 Noví investori v regióne

Úrad nemá informácie o príchode nového investora v roku 2023, ale až v roku 2024.

V roku 2024 je plánovaný príchod dvoch nových investorov do regiónu. Jedným z nich je spoločnosť **DOMY IQ, s. r. o.** so sídlom v Žiline, ktorá v Lučenci plánuje vyrábať modulárne mobilné drevodomý. Ďalším z investorov by mala byť spoločnosť **EV-GP a.s.** so sídlom v Senci, ktorá sa zaoberá obnoviteľnými zdrojmi energie a k nim prislúchajúcim technológiami, plánujúca v regióne realizovať výrobu batériových úložísk a nabíjajúcich staníc. Výstavba nových závodov na území priemyselného parku Juh v Lučenci by mala byť zahájená v roku 2024. V tomto a postupne v ďalších rokoch je plánované vytvorenie približne 300 nových pracovných miest (údaj za obidve spoločnosti).

3.2 Príležitosti a ohrozenia trhu práce v regióne

K 30.6.2023 bolo v územnom obvode úradu 60 362 obyvateľov v produktívnom veku. Podobne, ako v ďalších regiónoch dochádza k starnutiu obyvateľstva a k odlivu mladých ľudí za prácou do iných okresov Slovenska a do zahraničia, čo má negatívny vplyv na vývoj zamestnanosti v obidvoch okresoch. K ďalším ohrozeniam regionálneho trhu práce možno započítať;

- nedostatok pracovných príležitostí (predovšetkým v okrese Poltár) ;
- zánik dominujúcich odvetví priemyslu z dôvodu nedostatočnej pomoci, resp. nedostatku komponentov od subdodávateľov;
- vzhľadom na pretrvávajúcu nepriaznivú situáciu viacerí zamestnávatelia vyjadrili obavu, že svoje podnikateľské aktivity budú musieť pozastaviť, resp. ukončiť;
- priemerná hrubá mesačná mzda jedna z najnižších v SR;
- nedostatočná podpora začínajúcich podnikateľov a malých a stredných podnikov – nízka atraktivnosť pre investorov;
- nepriaznivá vzdelanostná a sociálna štruktúra obyvateľstva, predovšetkým v meste Fiľakovo a okolitých obciach;
- vzdelávací systém nedostatočne reagujúci na potreby trhu práce;
- vysoký podiel UoZ s nedostatočnou, resp. žiadnou kvalifikáciou, dlhodobo bez zamestnania;
- vysoká miera osobnej zadlženosti, ktorá vedie nezamestnaných k preferencii neformálnej práce;
- pokles motivácie UoZ zamestnať sa v dôsledku realizovaných opatrení v čase mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 (predĺženie doby poskytovania dávky v nezamestnanosti, SOS dotácia);
- absencia nových projektov AOTP zameraných na podporu tvorby pracovných miest;
- vojna na Ukrajine a s tým spojená energetická kríza a vysoká inflácia negatívne ovplyvňujúce prevádzkyschopnosť malých a stredných podnikateľov

príležitosti regionálneho trhu práce

- dostatočné množstvo disponibilných pracovných síl;
- výskyt prírodných zdrojov (vodné zdroje, minerálne pramene, ložiskové zdroje silikátov, drevná hmota);
- existujúce priemyselné parky a príchod nových investorov do regiónu;
- voľné pozemky pre priemyselné zóny a existencia hnedých parkov;
- dobudovanie úseku rýchlostnej komunikácie „R2 Kriváň – Lovinobaňa, Tomášovce (úsek Mýtna – Tomášovce)“ bude predstavovať významné predĺženie súvislej siete rýchlostných komunikácií v novom smere východ od Zvolena v polohe južného rýchlostného cestného ťahu na východné Slovensko;
- priaznivé klimatické podmienky pre poľnohospodárstvo a ovocinárstvo;
- bohatá sklárska a tehliarska tradícia;
- realizácia projektov AOTP zameraných na podporu tvorby pracovných miest, vrátane integračných podnikov a investičnej pomoci pre sociálne podniky.

3.3 Informácie o plánovanom HP

Dňa 28.10.2022 bolo úradu nahlásené zamestnávateľom **EKOLTECH spol. s.r.o.**, Čajkovského 8, 984 01 Lučenec, hromadné prepúšťanie. Hlavný dôvodom HP boli vnútorné organizačné zmeny a nadbytočnosť zamestnancov. Počet ohrozených zamestnancov bol 78. K 31.1.2023, keď bolo HP ukončené, zamestnávateľ skončil pracovný pomer so 60 zamestnancami.

Úrad nemá informácie o ďalšom plánovanom hromadnom prepúšťaní v roku 2023.

4. Priority podpory zamestnanosti v územnom obvode úradu pre rok 2023

Počet agentov pre voľné pracovné miesta (ďalej len „VPM“): **5** (z toho 2 agenti na pracoviskách úradu Poltár a Filákov).

VPM – počet VPM (prítok) v roku 2022: 1 063

Predpokladaný počet VPM v roku 2023 (prítok za celý rok): **1 100**

Počet realizovaných výberových konaní (ďalej len „VK“) v roku 2022: 65

Plánovaný počet VK v roku 2023: **50**

Pokles prítoku VPM úrad zaznamenáva už od roku 2020. Zamestnávatelia uprednostňujú osobné pohovory priamo vo svojich priestoroch, prípadne on-line komunikáciu s uchádzačom o zamestnanie.

Počet osobných návštev u zamestnávateľov, vrátane realizovaných stretnutí so zamestnávateľmi na úrade práce, v roku 2022: 506

Počet realizovaných stretnutí so zamestnávateľmi na úrade (skupinovú formou) v roku 2022: 1

Plánovaný počet osobných návštev u zamestnávateľov v roku 2023: **510**

Počet plánovaný stretnutí so zamestnávateľmi na úrade (skupinovú formou) v roku 2023: **1**

Názov firmy	Oblasť činnosti	Počet zamestnancov údaj za r. 2022*
Adient Slovakia s.r.o. – odštepny závod Lučenec	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá	845
Všeobecná nemocnica Lučenec s poliklinikou, n.o.	Činnosti nemocníc	801
EKOLTECH spol. s r.o.	Výroba ostatného nábytku	453
Mesto Lučenec	Všeobecná verejná správa	316
PRP, s.r.o.	Piliarska výroba	316
Slovenská autobusová doprava Lučenec, a.s.	Mestská alebo prímestská osobná pozemná doprava	315
THORMA Výroba, k. s.	Výroba neelektrických zariadení pre domácnosti	191
Žiaromat, a.s.	Výroba žiaruvzdorných materiálov	172
Dometic Slovakia s.r.o.	Výroba neelektrických zariadení pre domácnosti	171
R-GLASS	Výroba a spracovanie ostatného skla vrátane technického skla	157

*údaj k 31.12.2022

Prioritné cieľové skupiny znevýhodnených UoZ pre rok 2022

- mladí ľudia do 29 rokov veku, vrátane absolventov škôl
- UoZ vo veku 50 a viac rokov
- dlhodobo nezamestnaní UoZ

5. Projekty a programy + vybrané opatrenia

Plánovaný počet UoZ/ZoZ/osôb/zamestnancov, ktorí budú aktivizovaní/podporení/zaradení prostredníctvom AOTP v roku 2023 – **4 351**, z toho **3 252 UoZ**.

6. Veľmi stručne zhodnot'te uplatňovanie AOTP vo svojom územnom obvode za uplynulý kalendárny rok 2022

V roku 2022 bolo na implementáciu AOTP v územnom obvode úradu vynaložených (čerpaných) celkom **3 306 532,09** EUR (údaj spolu za všetky nástroje, okrem projektu Prvá pomoc a Podpora SZČO, NP Mimoriadne odmeny), v roku 2021 celkom **3 357 835,27** EUR, čo je o **51 303,18** EUR menej ako v roku 2021. V roku 2022 bolo aktivizovaných **863** UoZ.

Prostredníctvom vybraných AOTP a NP (pri ktorých je uchádzač o zamestnanie umiestnený na trh práce v rámci novovytvoreného pracovného miesta) bolo umiestnených na trhu práce **266** UoZ.

7. Iné, zreteľahodné údaje, informácie, udalosti a aktivity, v územnom obvode úradu za uplynulý rok 2022 a očakávané, resp. pripravované udalosti na TP

V roku 2022 sa úrad zapojil ako partner do projektu „Cooperate, reach out, integrate services (CRIS)“. Projekt vyvíja a overuje nástroje a postupy, prostredníctvom ktorých je možné posilniť integráciu služieb poskytovaných ľuďom zo zraniteľných skupín s cieľom podporiť ich začlenenie na trh práce a do spoločnosti.

V prvom polroku 2023 sa úrad stal partnerom spolupracujúcim so zástupcami miestnej samosprávy, neziskového sektora, základných a stredných škôl a ďalších organizácií v regióne, mládežníckeho parlamentu a zástupcami NIVAM - Národného inštitútu vzdelávania a mládeže, krajské pracovisko v Banskej Bystrici, na realizácii vybraných opatrení *Stratégie práce s deťmi a mladými ľuďmi v meste Lučenec*. Plánovanými aktivitami v roku 2023, na realizácii ktorých sa predpokladá priama účasť úradu, sú dni kariéry a podpora vytvárania chránených pracovísk, resp. chránených dielní, kde sa predpokladá možnosť pracovného uplatnenia mladých ľudí so zdravotným postihnutím. Hlavným cieľom všetkých plánovaných aktivít a opatrení uvedeného dokumentu je zaktivizovať a zapojiť čo najviac mladých do spoločenského diania v regióne a zatriktívniť pre nich región v snahe udržať mladých ľudí v regióne, resp. dosiahnuť ich návrat.

Zároveň úrad v roku 2023 nadviazal spoluprácu s Agentúrou práce Banskobystrického samosprávneho kraja.